

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO POVEIKIO
BAZINIO VERTINIMO PAŽYMA**

1	<p>Sprendimo projekto rengėjas Švietimo ir mokslo ministerija</p>
2	<p>Sprendimo projekto pavadinimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2011 metų programos patvirtinimo“ projektas</p>
3	<p>Problemos iškėlimas Šiuo metu mokslo ir studijų institucijų darbuotojų atlyginimas mažesnis nei atitinkamos kvalifikacijos darbuotojų atlyginimas viešojo administravimo institucijose, versle, taip pat užsienio šalių mokslo ir studijų institucijose. Nepadidinus atlyginimų, neįmanoma išspręsti „protų nuotėkio“ problemos. Aukštosiose mokyklose nėra konkurencijos užimti dėstytojo pareigas. Siekdami daugiau uždirbti dėstytojai priversti dėstyti keliose aukštosiose mokyklose. Tai neskatina konkrečioje aukštojoje mokykloje kurti bendrą mokslinę aplinką, kurios pagrindas yra dėstytojų dalyvavimas mokslinių tyrimų ir jų taikymo projektuose, dėstytojų metodikų tobulinimas ir metodinių leidinių rengimas, abipusio pasitikėjimo aplinkos su studentais perteikiant žinias ir ugdant gebėjimus, kurių reikia būsimajai profesinei veiklai, kūrimas. Dėl mažų atlyginimų jauni specialistai nesirenka akademinės veiklos, todėl mokslo ir studijų institucijose labai aktuali personalo senėjimo problema. Jauni specialistai, įgiję tam tikrą profesinę patirtį renkasi privatų sektorių arba viešojo administravimo institucijas, kuriose darbo užmokestis yra žymiai didesnis. Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis smarkiai atsilieka nuo atitinkamos kvalifikacijos valstybės tarnautojų atlyginimo, nors mokslininkų ir dėstytojų kvalifikacijai dažnai keliami žymiai aukštesni reikalavimai. 2007–2008 metais mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis buvo didinamas net tris kartus: nuo 2007 m. liepos 1 d. dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo užmokestis buvo padidintas 20 proc. (iš valstybės biudžeto algoms padidinti buvo skirta 35,6 mln. litų), nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. mažiausiai uždirbančių akademinė darbuotojų (asistentų, jaunesniųjų mokslo darbuotojų, lektorių, mokslo darbuotojų, tyrėjų) darbo užmokestis buvo padidintas dar 10 proc. (šiam tikslui iš Privatizavimo fondo skirta 5,5 mln. litų), nuo 2008 m. sausio 1 d. dėstytojų ir mokslo darbuotojų darbo užmokestis padidintas 20 proc. (2008 metų valstybės biudžete tam skirta 88,7 mln. litų). Palyginus dėstytojų ir mokslo darbuotojų vidutinius tarnybinių atlyginimų dydžius, nustatytus iki 2007 m. liepos 1 d., su vidutiniais tarnybinių atlyginimų dydžiais, nustatytais 2008 metams, žemiausių pareigybių akademinė darbuotojų tarnybiniai atlyginimai padidėjo vidutiniškai 60 proc., kitų – vidutiniškai 45 proc., tačiau to nepakanka mokslo ir studijų sistemos pertvarkos tikslams įgyvendinti. Siekiant užtikrinti, kad mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokestis būtų konkurencingas darbo rinkoje, būtina užtikrinti ilgalaikį jo augimą</p>
4	<p>Tikslai, kurių siekiama įgyvendinant sprendimo projektą Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2011 metų programos (toliau – Programa) tikslas – didinti tyrėjo ir dėstytojo profesijų patrauklumą, gerinti studijų kokybę ir stiprinti mokslinį šalies potencialą, užtikrinant ilgalaikį mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didėjimą</p>
5	<p>Ryšys su Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais prioritetais, ilgalaikiais ir vidutinės trukmės planavimo dokumentais, Europos Sąjungos teise Programos projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006–</p>

	2008 metų programos 3.6 punkto nuostatą, pagal kurią numatyta didinti aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimus		
6	Status quo ir galimų problemos sprendimo alternatyvų vertinimas (pateikiamas apibendrintas alternatyvos aprašymas ir įvertinimas):		
	Status quo Šiuo metu nėra teisės aktų, užtikrinančių žymų ilgalaikį mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimą		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
	Mokslo ir studijų sričiai	Nenumatomas	Nepadidinus mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio, toliau didėtų „protų nutekėjimo“ ir personalo senėjimo problemos. Aukštesiose mokyklose mažėtų konkurencija eiti dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas ir tai trukdytų siekti norimos studijų kokybės.
	Ekonomikai	Nenumatomas	Mažėtų šalies mokslinis potencialas. Siekis sukurti žiniomis pagrįstą ekonomiką, kurti ir plėtoti modernų, dinamišką, konkurencingą ūkį būtų sunkiai įgyvendinamas.
	Valstybės finansams	Nenumatomas	Nenumatomas
	Socialinei aplinkai	Nenumatomas	Mokslo ir studijų institucijose akademinis personalas neatsinaujintų. Vidutinis dėstytojo ir mokslo darbuotojo amžius artėtų prie pensinio amžiaus ribos.
6.2	Alternatyva Pritarti teikiamam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas poveikis	Neigiamas poveikis
	Mokslo ir studijų sričiai	Atsirastų prielaidos veiksmingiau spręsti „protų nutekėjimo“ ir personalo senėjimo problemas, didinti studijų kokybę, stiprinti šalies mokslinį potencialą.	Nenumatomas
	Ekonomikai	Atsirastų prielaidos didinti studijų kokybę ir stiprinti šalies mokslinį potencialą – tai teigiamai veiktų šalies ūkio plėtrą.	Nenumatomas
	Valstybės finansams	Nenumatomas	Programai įgyvendinti reikės papildomų lėšų

	Socialinei aplinkai	Būtų užtikrintos ilgalaikės mokslo ir studijų darbuotojų materialinės padėties gerėjimo garantijos.	Nenumatomas
7	Siūloma alternatyva Siūloma pritarti teikiamam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui.		
8	Kita svarbi informacija Apskaičiuojant lėšų poreikį Programai įgyvendinti, neįvertinta, kad gali keistis bazinė mėnesinė alga		
9	Motyvuotas pasiūlymas dėl išplėstinio vertinimo tikslingumo Išplėstinį poveikio vertinimą atlikti netikslinga, nes sprendimo projektas šalies politiniam, ekonominiam ar socialiniam gyvenimui ir konkrečiai visuomeninių santykių sričiai esminės įtakos nedaro		
10	Tolesni veiksmai Priėmus nutarimo projektą, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimą Nr. 337 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinėjų padalinių vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 42-1582)		